

**PODRĘCZNIK
MIĘDZYNARODOWEGO PRAWA DROGI MORSKIEJ**

Spis treści

Słowo wstępne	str	10
Konwencja w sprawie międzynarodowych przepisów o zapobieganiu zderzeniom na morzu, 1972		12
Zobowiązania ogólne		12
Podpisanie, ratyfikacja, przyjęcie, zatwierdzenie i przystąpienie		12
Zastosowanie terytorialne		13
Wejście w życie		14
Konferencja rewizyjna		15
Zmiany Przepisów		15
Wypowiedzenie		16
Złożenie i rejestracja		16
Języki		17
Znaczenie konwencji		18
Obowiązki		18
Wnoszenie poprawek do przepisów		19
Języki - skutki prawne i znaczenie praktyczne		20
Międzynarodowe przepisy o zapobieganiu zderzeniom na morzu z 1972 roku		22
Część A. Postanowienia ogólne		22
Prawidło 1. Zakres stosowania		22
Zakres stosowania MPDM 1972		24
Przepisy miejscowe		24
Obowiązek znajomości przepisów miejscowych		26
Inne odstępstwa od prawideł MPDM 1972		26
Systemy rozgraniczenia ruchu		27
Prawidło 2. Odpowiedzialność		28
Stosowanie przepisów oraz zasad zwykłej praktyki morskiej		28
Kotwiczenie		30
Stosowanie prawideł wymijania w szczególnych sytuacjach		30
Pozostawanie w drodze		31
Wachty morskie		31
Prawidło 3. Definicje		34
Statek		38
Statek żaglowy		38
Statek zajęty połowem		38

Statek nie odpowiadający za swoje ruchy	39
Statek o ograniczonej zdolności manewrowej	40
Statek ograniczony swym zanurzeniem	41
Statek w drodze	42
Statki wzajemnie widoczne	43
Ograniczona widzialność	43
Część B. Prawidła wymijania	44
Rozdział I. Zachowanie się statków we wszelkich warunkach widzialności	
Prawidło 4. Zakres stosowania	44
Prawidło 5. Obserwacja	44
Zakres przedmiotowy prawidła 5	44
Obserwacja wzrokowa i nasłuch	46
Obserwacja radarowa	47
Rodzaj przedstawienia ruchu na ekranie radaru	48
Organizacja obserwacji radarowej	48
Prawidło 6. Szybkość bezpieczna	49
Zakres przedmiotowy prawidła 6	49
Widzialność	53
Natężenie ruchu	54
Zdolność manewrowa statku	55
Tło świetlne	56
Wpływ stanu morza, wiatru, prądu i występujących w pobliżu niebezpieczeństw nawigacyjnych	56
Zanurzenie własnego statku w stosunku do otaczającej głębokości wody	57
Wpływ radaru na szybkość bezpieczną	58
Prawidło 7. Ryzyko zderzenia	60
Zakres przedmiotowy i zasady stosowania prawidła 7	60
Wątpliwość co do istnienia ryzyka zderzenia	66
Prawidło 8. Działania w celu uniknięcia zderzenia	67
Zakres przedmiotowy prawidła 8	67
Działanie zdecydowane	70
Działanie wykonane wystarczająco wcześniej	71
zmiana kursu i zmniejszenie szybkości	72
Sprawdzanie efektywności podjętego działania	73
Nie przeszkadzać	73
Prawidło 9. Wąskie przejścia	75
Pojęcie wąskiego przejścia	76
Zakres stosowania	78
Zakres przedmiotowy	78
Trzymanie się prawej strony przejścia	79
Stosowanie prawideł wymijania w wąskim przejściu	79
Zakaz przeszkadzania statkom idącym wzdłuż wąskiego przejścia	81

Sygnały wątpliwości, manewrowe i ostrzegawcze w wąskim przejściu	81
Prawidło 10. Systemy rozgraniczenia ruchu	83
Ogólne zasady rozgraniczenia ruchu	83
Rola IMO w ustanawianiu systemów rozgraniczenia ruchu	83
Prawa i obowiązki państw w zakresie ustanawiania systemów rozgraniczenia ruchu	88
Korzystanie z systemów rozgraniczenia ruchu	89
Obowiązek przestrzegania zasad ruchu w systemach rozgraniczenia	90
Stosowanie prawideł wymijania	90
Szczególna ostrożność	92
Unikanie przekraczania granicy strefy rozgraniczającej	92
Rozdział II. Zachowanie się statków widzących się wzajemnie	94
Prawidło 11. Zakres stosowania	94
Prawidło 12. Statki żaglowe	94
Reguły stosowania prawidła	95
Prawidło 13. Wyprzedzanie	98
Pojęcie wyprzedzania	98
Wyprzedzanie na kursach równoległych	101
Działanie statku wyprzedzającego	102
Wątpliwość	102
Odległość między statkami w momencie wyprzedzania	103
Prawidło 14. Statki idące wprost na siebie	105
Stosowanie prawidła i klasyfikacja spotkań statków	105
Prawidło 15. Kursy przecinające się	108
Zakres stosowania	108
Obowiązek ustąpienia z drogi	108
Sposób ustąpienia z drogi	109
Prawidło 16. Działanie statku ustępującego z drogi	110
Zasady stosowania prawidła	110
Prawidło 17. Działanie statku mającego pierwszeństwo drogi	112
Zastosowanie	112
Prawidło 18. Wzajemne obowiązki statków	119
Komu przysługuje pierwszeństwo drogi	120
Uproszczona "hierarchia uprzywilejowania"	121
Statki ograniczone swoim zanurzeniem	121
Informowanie o swojej sytuacji	122
Sposób ustępowania z drogi statkom uprzywilejowanym	122
Rozdział III. Zachowanie się statków podczas ograniczonej widzialności	
Prawidło 19. Zachowanie się statków w ograniczonej widzialności	124
Zakres stosowania prawidła	126
Ogólne zasady zachowania się statków	126

Posługiwanie się radarem	127
Sytuacja nadmiernego zbliżenia	128
Obowiązek działania	129
Kierunek zmiany kursu	130
Zachowanie się po usłyszeniu sygnału mgłowego	132
Część C. Światła i znaki	134
Prawidło 20. Zakres stosowania	134
Obowiązek pokazywania odpowiednich świateł i znaków	134
Prawidło 21. Definicje	136
Znaczenie	138
Prawidło 22. Widzialność świateł	140
Zasięg widzialności świateł	142
Prawidło 23. Statki o napędzie mechanicznym w drodze	142
Poduszkowiec	142
Statki małe	142
Prawidło 24. Holowanie i pchanie	148
Zastosowanie	152
Światło holowania	152
Jednostka zespolona	153
Statki lub obiekty holowane	153
Znaczenie świateł i znaków statku holującego i pchającego	154
Prawidło 25. Statki żaglowe w drodze i statki wiosłowe	162
Wymagania dotyczące statków żaglowych	164
Prawidło 26. Statki rybackie	168
Zastosowanie	170
Podział statków zajętych połowem	170
Trałowanie	170
Połów sieciami pławnicowymi	171
Okrężnice	171
Statek poławiający na kotwicy	172
Pokazywanie światła masztowego	172
Prawidło 27. Statki nie odpowiadające za swoje ruchy lub statki o ograniczonej zdolności manewrowej	180
Zastosowanie	184
Prawidło 28. Statki ograniczone swym zanurzeniem	191
Stosowanie	191
Prawidło 29. Statki pilotowe	192
Zastosowanie	192
Prawidło 30. Statki zakotwiczone i statki na mieliźnie	194
Statek na kotwicy	196
Światła robocze	196
Prawidło 31. Wodnosamoloty	198

Zastosowanie	198
Część D. Sygnały dźwiękowe i świetlne	199
Prawidło 32. Definicje	199
Prawidło 33. Wyposażenie w środki do sygnalizacji dźwiękowej	200
Prawidło 34. Sygnały manewrowe i ostrzegawcze	202
Zastosowanie	206
Zmiana kursu wymagana lub dozwolona	206
Prawidło 35. Sygnały dźwiękowe podczas ograniczonej widzialności	209
Obowiązek nadawania sygnałów mgłowych	212
Sygnały statków w drodze	212
Sygnały statku na kotwicy lub na mieliźnie	212
Prawidło 36. Sygnały zwrócenia uwagi	214
Stosowanie	214
Prawidło 37. Sygnały wzywania pomocy	215
Część E. Zwolnienia	216
Prawidło 38. Zwolnienia	216
Zastosowanie	218
Załącznik I. Rozmieszczenie oraz szczegóły techniczne świateł i znaków	220
Pionowe rozmieszczenie świateł	238
Poziome rozmieszczenie świateł	241
Osłony świateł burtowych	243
Znaki	243
Sektory poziome	243
Sektory pionowe	244
Załącznik II. Dodatkowe sygnały statków rybackich	
lowiących blisko siebie	246
Załącznik III. Szczegóły techniczne środków do sygnalizacji	
dźwiękowej	251
Załącznik IV. Sygnały wzywania pomocy	258
[Aneks] Wyciąg z międzynarodowej konwencji w sprawie standardów	
wymagań dla marynarzy w zakresie szkolenia, wydawania	
świadectw oraz pełnienia wacht, 1978/1995, -	
Standardy dotyczące pełnienia wacht	262
Bibliografia	280